Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Дискретна математика Лабораторна робота №1

«Множини: основні властивості та операції над ними, діаграми Венна»

Виконав: студент групи IB-71 Мазан Ян Владиславович Залікова книжка №7109 Перевірив: Саверченко Василь Григорович **Тема:** «Множини: основні властивості та операції над ними, діаграми Венна».

<u>Мета:</u> вивчити основні аксіоми, закони і теореми теорії множин, навчитися застосовувати їх на практиці. Обчислити логічний вираз шляхом послідовного застосування операцій над множинами.

Загальне завдання:

- 1. Повторити матеріал: «Бібліотека tkinter (віджети)» та виконати лабораторну роботу з застосуванням графічного інтерфейсу.
- 2. Спростити логічний вираз з застосуванням тотожностей алгебри множин.
- 3. В окремому модулі написати функцію обчислення початкового логічного виразу (1), вибраного відповідно до індивідуального варіанта.
- 4. В окремому модулі написати функцію обчислення спрощеного логічного виразу.
- В окремому модулі написати функцію виконання логічної операції (2), вибраної відповідно до індивідуального варіанта.
- 6. В окремому модулі виконати порівняння результатів:
 - А) обчислення початкового та спрощеного виразу
 - Б) виконання логічної операції Вашою функцією та відповідною стандартною логічною операцією або функцією Python.

Варіант виразу відповідно до індивідуального завдання:

$$i = 9$$

 $G = 71$
 $Z = (9 + 71 \mod{60}) \mod{30} + 1 = 21$

Теоретичні відомості:

 ${\it Mножина}$ — є сукупність визначених об'єктів, різних між собою, об'єднаних за певною ознакою чи властивістю.

Множини позначають **великими** латинськими буквами. Об'єкти, що складають множини, називають елементами і позначають **малими** буквами латинського алфавіту.

На практиці часто застосовують такі позначення:

- N множина натуральних чисел;
- Р множина додатних цілих чисел;
- Z множина додатних і від'ємних цілих чисел, включаючи нуль;
- Q множина раціональних чисел;
- R множина дійсних чисел.

Якщо множина не містить жодного елемента, $\ddot{\text{ii}}$ називають порожньою і позначають Ø.

Підмножина. Множину A називають підмножиною (або *включенням*) множини B ($A \subseteq B$), якщо кожен елемент множини A ϵ елементом множини B, тобто, якщо $x \in A$, то $x \in B$. Якщо $A \subseteq B$ й $A \neq B$, то A називають строгою підмножиною й позначають $A \subseteq B$.

Рівність множин. Дві множини рівні (A = B), якщо всі їхні елементи збігаються. Множини A і B рівні, якщо $A \subseteq B$ і $B \subseteq A$.

Потужність множини. Кількість елементів у скінченній множині A називають *потужністю* множини A і позначають |A|.

Універсальна множина U є множина, що має таку властивість, що всі **1.2. Операції над множинами**

Об'єднання. Об'єднанням множин A і B називають множину, що складається із всіх тих елементів, які належать хоча б одній з множин A або B. Об'єднання множин A і B позначають $A \cup B$. Це визначення рівносильне наступному: $A \cup B = \{x | x \in A \text{ або } x \in B\}$.

Перетин. *Перетином* множин A і B називають множину, що складається із всіх тих елементів, які належать як множині A, так і множині B. Перетин множин A і B позначають $A \cap B$. Це визначення рівносильне наступному: $A \cap B = \{x | x \in A \ i \ x \in B\}$.

Доповнення. Доповненням (або абсолютним доповненням) множини A називають множину, що складається із всіх елементів універсальної множини, які не належать A. Доповнення множини A позначають \overline{A} . Це визначення рівносильне наступному: $\overline{A} = U - A = \{x | x \in U \ u \ x \notin A\}$.

Різниця. *Різницею* множин A й B (або *відносним доповненням*) називають множину, що складається із всіх елементів множини A, які не належать B. Різницю множин A і B позначають A-B або $A\setminus B$. Це визначення рівносильне наступному: $A-B=\left\{x\middle|x\in A\ u\ x\notin B\right\}$.

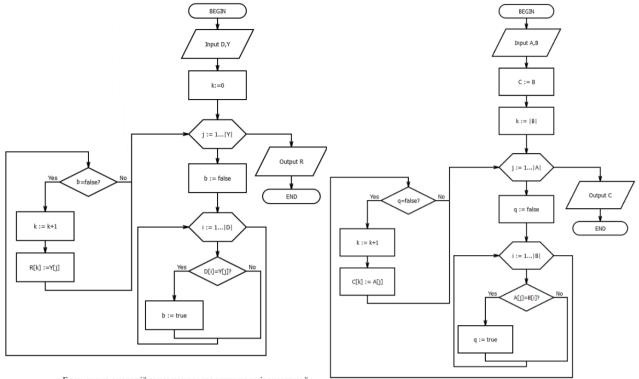
Способи задавання множин:

- перерахуванням, тобто списком всіх елементів. Такий спосіб задавання прийнятний тільки при задаванні скінченних множин. Позначення списку у фігурних дужках. Наприклад, множина, що з перших п'яти простих чисел $A = \{2,3,5,7,11\}$. Множина спортсменів університетської хокейної команди: $B = \{Iванов, Петров, Сидоров, Бубликов, Сироєжкің Волосюк \};$
- *процедурою*, що породжує і описує спосіб одержання елементів множини із уже отриманих елементів або з інших об'єктів. Наприклад, множина усіх цілих чисел, що є степенями двійки M_{2^n} , $n \in N$, де N множина натуральних чисел, може бути представлена породжуючою процедурою, заданою двома правилами, названими рекурсивними: а) $1 \in M_{2^n}$; б) якщо $m \in M_{2^n}$, тоді $2m \in M_{2^n}$;

Докладний опис спрощення логічного виразу з посиланням на тотожності алгебри множин, що застосовувалися при спрощенні:

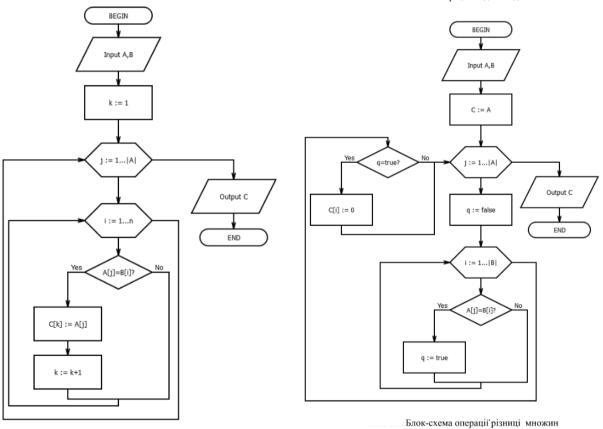
$$D = A \cap (\overline{B} \cup C) \cup (\overline{A} \cap C) = \left| \text{застосування закону дистрибутивності} \right| =$$
 $= (A \cap \overline{B}) \cup (A \cap C) \cup (\overline{A} \cap C) = \left| \text{застосування закону склеювання} \right| =$
 $= (A \cap \overline{B}) \cup C = \left| \text{застосування закону комутативності} \right| = (\overline{B} \cap A) \cup C$

6. Блок-схеми, які відповідають алгоритмам, що використані в лабораторній роботі.

Блок-схема операції доповнення множини до універсальної

Блок-схема операції об'єднання двох множин

. Блок-схема операції перетину двох множин

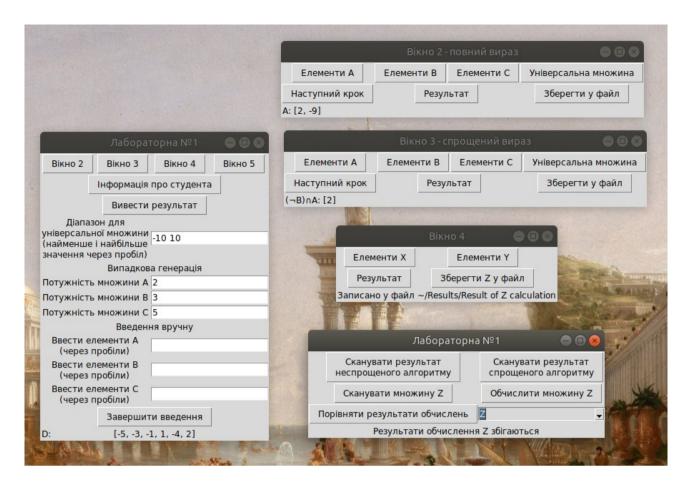
7. Роздруківка того фрагменту тексту програми, який написаний індивідуально. Файл SetsCreation.py:

```
class Set():
  def init (self, values):
     self.values = values
  def call (self):
     return self.values
  def str (self):
     return str(self.values)
  def copy(self):
     return Set([i for i in self.values])
  def inversion(self,Universal: "Set"):
     k=0
     Result = []
     for j in range(len(Universal.values)):
       b = False
        for i in range(len(self.values)):
          if self.values[i] == Universal.values[j]: b = True
        if b == False:
          k+=1
          Result.append(Universal.values[j])
     return Set(Result)
  def union(self,B: "Set"):
     Result = B.values
     k = len(B.values)
     for j in range(len(self.values)):
        q = False
        for i in range(len(B.values)):
          if self.values[j] == B.values[i]: q = True
        if q == False:
          k+=1
          Result.append(self.values[j])
     return Set(Result)
  def intersection(self,B: "Set"):
     Result = []
     for j in range(len(self.values)):
        for i in range(len(B.values)):
          if self.values[j] == B.values[i]:
             Result.append(self.values[j])
             k+=1
     return Set(Result)
  def difference(self,B: "Set"):
     Result = self.values
     for j in range(len(self.values)):
        q = False
        for i in range(len(B.values)):
          if self.values[j] == B.values[i]: q = True
          else: continue
       if q == True:
          Result[j] = None
     #видалення об'єктів NoneType
     Result = [i \text{ for } i \text{ in Result if not } i == \text{None}]
```

Файл Calculations.py:

```
def calculate simplified(set A, set B, set C, Universal):
  return set B.copy().inversion(Universal.copy()).intersection(set A.copy()).union(set C.copy())
def calculate Z(set B,set C):
  set X = set C.copy()
  set Y = set B.copy()
  return set X.difference(set Y)
def calculate full(set A, set B, set C, Universal):
set A.copy().intersection(set B.copy().inversion(Universal.copy()).union(set C.copy())).union(set A.copy().inversion(
Universal.copy()).intersection(set C.copy()))
#Покрокове виконання спрощеного
def operation short1(set A, set B, set C, Universal):
  return ["¬B",set B.inversion(Universal)]
def operation short2(set A, set B, set C, Universal):
  return ["(\neg B)\cap A", operation short1(set A, set B, set C, Universal)[1].intersection(set A)]
def operation short3(set A, set B, set C, Universal):
  return ["D = [(\neg B)\cap A]\cup C", operation_short2(set_A, set_B, set_C, Universal)[1].union(set_C)]
#Покрокове виконання довгого
def operation long1(set A, set B, set C, Universal):
  return ["¬B",set B.copy().inversion(Universal.copy())]
def operation long2(set A, set B,set C, Universal):
  return ["¬A", set A.copy().inversion(Universal.copy())]
def operation_long3(set_A, set_B,set_C, Universal):
  return ["¬BUC", operation long1(set A.copy(), set B.copy(), set C.copy(), Universal.copy())
[1].union(set C.copy())]
def operation long4(set A, set B, set C, Universal):
  return ["(\neg A)\cap C", operation_long2(set_A.copy(), set_B.copy(), set_C.copy(), Universal.copy())
[1].intersection(set_C.copy())]
def operation_long5(set_A, set_B, set_C, Universal):
  return ["A\cap(¬B\cupC)", set A.copy().intersection(operation long3(set A.copy(), set B.copy(), set C.copy(),
Universal.copy())[1])]
def operation long6(set A, set B, set C, Universal):
  return ["D = [A\cap(¬B\cupC)]\cup[(¬A)\capC]", operation long5(set A.copy(), set B.copy(), set C.copy(),
Universal.copy())[1].union(operation_long4(set_A.copy(), set_B.copy(),set_C.copy(), Universal.copy())[1])]
```

8. Роздруківка результатів виконання програми з контрольним прикладом

9. Аналіз результатів та висновки.

Під час виконання даної лабораторної роботи я навчився навичкам роботи з Tkinter у Python, вивчив способи задання множин та операції над ними. Під час виконання роботи виникали деякі проблеми із перетворенням програми в об'єктний код із процедурного для спрощення її розуміння.